

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

Administrador-gerent: F. d'A. PLANAS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CORTS CATALANES, 640

ANY XII. NÚM. 3654

BARCELONA, DIJOUS, 25 DE MARÇ DE 1915

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

ESQUEMA PER UNA CONFERENCIA

La Federació Republicana

Sumari: I.—L'anhel popular. II.—Bases d'unió dels republicans. III.—La unió a Barcelona. IV.—La unió a Catalunya. V.—La unió a Espanya. VI.—Federalisme i intervenció. VII.—«Modus faciendi». La Federació Republicana. VIII.—Resultats immediats. IX.—Conclusió.

I

No podem desoir les veus amigues que de tot arreu de Catalunya requereixen la nostra opinió sobre la unió dels republicans catalans. Creiem, doncs, que aquesta és l'ocasió oportuna d'expressar amb claredat el nostre pensament.

Varies vegades s'ha intentat la unió de les forces republicanes, fragmentades, aquí a Espanya, en partits, grups i grups, els uns responen en veritat al reclut de veritables corrents d'opinió democràtica, els altres conservant-se per la mera virtualitat d'un recort històric, i altres, finalment, mantenint-se en una feble organització de capelleta o casinet servint l'ambició regidor d'un etern aspirant a candidat. Aquest és el fet.

Ademés, sempre que s'ha parlat d'unió republicana, a Espanya, la por de perdre l'afectament del republicanisme de les masses populars o la defeció dels capitosts han inspirat l'anhel unionista. Però tot seguit la unió, o conjunció o coalició s'ha plantejat d'una manera restrictiva, amb exclusions injustificades o imposicions intolerables que han malograt sempre tota segona unió, perquè mai han faltat entre els republicans homes o grups que per un excés de zel han pontificat excomunicant a qualsevol que aquest o aquell no eren ben bé prou republicans.

Nosaltres hem d'exposar amb lleialtat el nostre pensament. Dos elements essencials, dels quals no podem prescindir, són la nostra política; és l'un el Nacionalisme, i l'altre el Republicanisme. Per la defensa d'aquests dos ideals nosaltres acceptem tota unió, tota aliança amb els partits afins, sempre que la unió, o l'aliança no s'imposin cap renúncia del nostre Nacionalisme, puix allavors rebutjarem, per immoral i perillós, tot contacte que col·loqui la nostra idealitat en una inferioritat o supeditació a una altra política o partit.

Perquè en aquest fraternal contacte els partits republicans no hagin de renunciar a cap dels seus principis ideològics, proposem la Federació Republicana dintre la qual tots els partits que l'integrin podran conservar dignament la seva idealitat respectiva sense perjudici de cooperar a l'ACCIO republicana comú.

De a dir, una federació per a l'ACCIO i no per al pensament. Un bloc dintre del qual hi capguen tots els republicans, totes les esquerres: un bloc, repetim, on nosaltres hi poguem ser sense menyspreu pel nostre nacionalisme. I aquesta Federació Republicana que's fassi sense programes—els programes previs han sigut un cas de raons en els partits republicans.

Lo que convé és crear una FORÇA i una FORÇA PER ANAR A LA VICTÒRIA, amb un ACCIO COMÚ a la qual hi aportin tots els nuclis federats la seva potència, com el famós bloc que ha governat tants anys la República francesa.

II

La unió, en el cas present, no's refereix als republicans, sinó als partits republicans de Catalunya i d'Espanya. I no's tracta d'un cas de categorització o de proselitisme, ni de escatir o disputar de tendències doctrinàries de cada un; no's tracta de crear una ACCIO, una FORÇA, dirigint a un fi general comú l'acció conjunta de les forces republicanes existents ja, però disgregades.

Perquè la unió dels partits republicans, de tots els partits republicans, sigui possible i perfecte, se requereixen, al nostre entendre, les condicions següents:

1.ª Que les grans organitzacions populars del republicanisme donguin l'exemple inicial.

2.ª Que s'accepti un punt de unànim coincidència doctrinària i d'acció comú.

3.ª Que's respecti la personalitat dels partits existents.

4.ª Que no s'excloïxi a cap dels matissos del republicanisme amb reconegut predicament popular.

Perquè han d'ésser els forts els qui reclamen la unió i en un moment de revifament i fortaleça de la opinió republicana. A Catalunya ha succeït així: les dues grans branques del republicanisme català—els federalistes i els radicals—han donat l'exemple. La coalició republicana que fa un any va establir-se entre aquestes dos parts, pot i deu establir-se el punt inicial de la unió. (Condició 1.ª)

Ademés, entre tots els grups republicans, per la virtualitat triomfadora del federalisme, s'ha arribat a l'acceptació d'una coincidència doctrinària—l'autonomisme que avui patrocinen tots els republicans, des dels nacionalistes als salmeronians unitaris. I aquesta coincidència, no és sols entre els republicans de

Catalunya, no: a tota Espanya la base federal i el criteri autonomista s'imposen. (Condició 2.ª)

No és precis que la unió representi la confusió dels partits organitzats, al contrari: ha de respectar la personalitat de cada un dels existents, en el ben entès de que si la fórmula federal s'accepta com a natural solució de la política republicana espanyola, no hi ha dubte que'l mateix criteri deu observar-se, sense detriment per l'acció republicana conjunta, amb els partits existents que poden subsistir aportant la seva organització i força particulars a l'ACCIO general republicana. (Condició 3.ª)

I a fi de que la unió sigui filla d'un moviment insuspecte de generositat i fraternitat democràtica, cap dels organismes històrics del republicanisme n'ha d'ésser exclòs. En el ben entès de que dintre les corrents actuals manifestades pels partits republicans hi caben totes les tendències democràtiques que accepten la República o rebutgen la monarquia, des de la més moderada fins a la més radical. És un moment, aquest, de defensa popular; i tota defensa es fonamenta en mantenir el domini i la integritat de les pròpies posicions. No són nous baluards de defensa els que necessitem els republicans, sinó mantenir els existents, que ja n'hi han prous per portar-nos al triomf. Per això creiem que tota fantasia de creació de nous organismes republicans, és fer obra pertorbadora i enfibridora. (Condició 4.ª)

III

Plantejem, ara, el problema de l'unió dels partits republicans—per poguer-ne treure les transcendents conseqüències— a Barcelona, a Catalunya, a Espanya.

A Barcelona, de fet, existeix una Coalició Republicana. Durant dagues eleccions s'ha mantingut a base de la més absoluta lleialtat, tant per part de la Unió Federal Nacionalista Republicana, com per part del partit radical. Donant un alt exemple de desinterès i amor als ideals, els dos partits varen requerir l'adhesió de tots els nuclis republicans. El resultat no va ésser tot lo satisfactori que calia esperar de la democràcia republicana barcelonina. Si els afectes electorals foren estimables, en canvi va persistir en el retraïment bona part del cens republicà que ni davant la provocació reaccionaria va decidir mobilitzar-se.

De totes maneres la idea d'unió, aquí, és generalment acceptada, i bona prova d'això la tenim en que no hi hagué lluita sensible entre dues o més candidatures republicanes. La Coalició va lluitar tota sola contra les dretes representades per regionalistes, carlins, mauristes i dinàstics. Això no val dir que a Barcelona no existeixin grups més o menys visibles que, tot dient-se republicans, actuen de dissolvent pertorbador de la política republicana: són efectes de l'ambició regidor d'un etern aspirant a candidat, de que parlàvem més amunt, i que si en unes eleccions provincials no s'han fet prou evidents, poden sorgir, com una febrada, en unes properes eleccions municipals. Però això és un mal necessari; una depuració precisa de il·legítimes ambicions, que, si donen un mal exemple al poble republicà, no fan més mal que el de des-creditar al pertorbador.

Malgrat aquests lleus inconvenients, estem convençuts de que a Barcelona la Coalició devindrà una veritable unió de tots els partits republicans, per la defensa del govern democràtic en les corporacions populars. Caldria, només, enfortir i perfeccionar la organització dels partits coaligats; acceptar generosament tota força republicana que s'apropi satisfent-li les legítimes aspiracions, així personals com col·lectives, que l'empenyen a la acció política; i triar, fins allà on sigui possible, els homes que han d'exercir els càrrecs representatius, a fi de que siguin els més competents, els més bons, i els més dignes de la escrupulosa selecció democràtica.

IV

A Catalunya, tots els bons republicans la desitgen la unió o federació dels partits.

Entre els republicans catalans no hi han sensibles diferències doctrinàries: podrà haver-hi les naturals tendències moderades i radicals propies de tota política democràtica; i prou. I encara aquestes tendències poden ésser degudament canalitzades dintre dels respectius partits republicans existents: la U. F. N. R. i el partit radical.

Per lo demés, el federalisme, primer, i els nacionalistes, després, hem anat creant a Catalunya un pensament republicà uni-

form acceptat així pels moderats com pels radicals. Els federalistes històrics han vessat la més pura sava en els ideals de la democràcia de Catalunya i la novella n'ha cagat nacionalista, apoderant-se de les doctrines pimarallianes i aplicant-les al modern concepte de la nacionalitat—que ja el propi Pi i Margall consagrava—ha contribuït poderosament a que el federalisme triomfés dintre tots els estols republicans de Catalunya.

D'aquí vé que no existint entre els republicans catalans més diferències que les naturals tendències socials manifestades en tots els pobles de la terra, i essent un fet la coincidència política dintre una general aspiració autonomista més o menys preferent de tots ells, la unió s'accepta com un resultat naturalíssim i necessari. I quan les raons locals desapareguin per la resolució definitiva de certs problemes privatis d'alguna ciutat o comarca catalanes, veurem com l'aspiració devindrà unànim acabant-se per sempre més amb els antagonismes que separaven—més per qüestió de persones que per discrepàncies de principis—la gran família republicana catalana.

V

Arreu d'Espanya s'espera l'acció directora del republicanisme català. Catalunya ha de donar l'exemple de concòrdia entre's capdavanters i entre el poble. Mai enlloc del món ha pogut triomfar un ideal nou—la República—si fins a l'hora del triomf no van units tots els seus adeptes. Mentre la nova forma de govern és una aspiració, deu subsistir la unanimitat de l'acció política; quan ha triomfat la nova forma de govern, bé prou que's manifestaran les naturals tendències governamentals dels nous partits.

Però és que aquesta unanimitat en la oposició també és necessària, avui, en l'affirmació. Els republicans són els únics que poden, aquí a Espanya, implantar les grans reformes socials, econòmiques i de cultura; i diem els únics, perquè si els monàrquics poguessin ja ho haurien fet. I aquesta feina impreterible s'ha de fer des d'ara, no esperant que la República siga un fet, sinó pensant que el règim monàrquic i els seus governs deien de fer tot allò que les necessitats populars reclamen i fora senyal d'impotència i engany si els republicans prometessin al poble, per quan vinguessin la República, allò que els republicans podem fer, si volem, subsistint i tot la monarquia, bo esperant i treballant per l'adveniment del nou règim democràtic.

A Catalunya, els republicans podem donar l'exemple d'aquesta competència governamental dintre de les corporacions públiques i d'aquesta manera haurem donat a Espanya la norma del seu resorgiment democràtic, puix seran obra dels republicans catalans l'autonomisme federador acceptat per la democràcia espanyola, i la política de realitats, afirmativa i fecunda, que nosaltres patrocinem i realitzem.

VI

La condició fermament republicana dels catalans, ens ofereix el medi d'intervenció a Espanya.

Sempre que la política catalana ha volgut intervenir en la política espanyola, ha fracassat sorollosament, per falta de lligams, de contacte entre una i altra. Aquí tenim el cas del regionalisme català. La Lliga va proclamar la seva intervenció en la política espanyola i va intentar-la per medi d'una intensa acció parlamentària i un constant pasteig amb tots els governs. El resultat ha sigut contrari: han sigut els partits centralistes amb els regionalistes, han intervingut novament en la política catalana, i en canvi els regionalistes no han conquistat ni un proselit en tota Espanya. La intervenció espanyola del regionalisme català hauria sigut més efectiva, si, com els pronosticava en Maragall, la Lliga hagués ingressat en el partit conservador espanyol. Ara, han proclamat altra vegada l'«endintre», accentuant artificialment el seu catalanisme.

En canvi els nacionalistes republicans sense abdicar de cap ni un dels nostres principis patriòtics i federals, tenim resolt el problema de la intervenció a Espanya sense preocupar-nos-en. La nostra intervenció existeix efectivament gràcies al veïcul del nostre federalisme. L'idea federal s'ha obert pas a Espanya; a tot arreu d'Espanya hi han republicans. No hem de crear—com hauria hagut de fer el regionalisme—elements nous de contacte en el poble espanyol, perquè ja'ls hi tenim.

Això, als nacionalistes republicans de Catalunya, ens permet fer una acció mancomunada amb els republicans espanyols, sense que nosaltres haguem d'abandonar per res la nostra missió privativa. Els nacionalistes, amb el sol fet d'aixecar l'esperit republicà del poble de Catalunya, ja complim amb la nostra missió espanyola. Si de primer hem ofert als republicans d'Espanya la solució autonomista consagrada en el federalisme, l'alsament republicà de Catalunya, l'haver conquistat el poble de Catalunya per la causa republicana és també de fet afavorir la solució confederativa espanyola i ibèrica.

Tenim, doncs, que la nostra intervenció a Espanya existeix, gràcies a la coincidència federal, i que aquesta intervenció no'n obliga a altra cosa que a intensificar el nacionalisme republicà entre la democràcia de Catalunya. El nacionalisme no tenim—com els regionalistes—el conflicte entre l'«endintre» i l'«enfors», que en ells són incompatibles.

VII

Me direu que tot això és molt bonic, però que lo difícil és aconseguir-ho. Es sempre el «modus faciendi» lo que malogra els més útils i enlairats propòsits. Però en aquest cas, la feina principal ja està feta. Falta només establir la forma d'actuar la representació integral de les forces republicanes de Catalunya.

Aquesta futura actuació se referirà a les eleccions, a l'acció parlamentària i a l'organització general.

I.—ELECCIONS. Els republicans presentaran una candidatura única allà on tinguin forces polítiques organitzades, acceptant la col·laboració de tots els elements d'esquerra que s'els hi ajuntin, establint les degudes i equitatives compensacions.

II.—ACCIO PARLAMENTÀRIA. Els diputats republicans catalans s'incorporaran a la minoria republicana del Parlament espanyol, lo que de cap manera els incompartibilitza per servir llealment els interessos privatis de Catalunya, ans al contrari: Catalunya tindrà un baluard de defensa en la minoria republicana al Parlament espanyol, minoria en la qual els catalans hi tindrem sempre una forta representació.

III.—ORGANITZACIÓ GENERAL. Reorganitzats els partits republicans, renovat el seu cens i requerits els homes prestigiosos que permaneixen en un voluntari allunyament, se constituirà la Federació Republicana de Catalunya amb un Consell integrat per tots els diputats a Corts i «leaders» republicans. Aquest Consell nomenarà els representants que han de figurar en nom del republicanisme català, en el Directori que hi haurà a Espanya, com a organisme superior, a base federal també, que agermani els nuclis nacionals o regionals que's mouran autònomament però que conjugaran la seva acció respectiva en un moviment general republicà.

VIII

Aquesta política és de resultats immediats.

La unió dels republicans representa, avui per avui, la única possible intervenció del poble en el govern del país, de tant injustament per les oligarquies centralistes i els grups plutocràtics ramificats per les regions amb el nom de cadicume.

A Catalunya, aquesta unió dels republicans representa la salvació del nacionalisme i del liberalisme, posats baix la salvaguarda de la democràcia. Els partits conservadors han malmès la nostra obra patriòtica; per la misèria d'unes accions, els regionalistes s'han jogat el catalanisme, revisculant a Catalunya la vella política caciquista i reaccionària, el centralisme i el carlisme.

La unió dels republicans és l'única arma eficaç contra el caciquisme. D'aquí vé que, fins ara, la feina de les oligarquies dretistes, amb la Lliga al davant, s'ha reduït a combatre als republicans, tant quan eren unitaris com ara que són nacionalistes i autonomistes.

L'unió dels republicans, segons la constitució actual dels partits populars, consagra, a Catalunya, la virtualitat dels únics sentiments vius que mouen al poble: el nacionalisme i el republicanisme. I encara fa triomfar la fórmula catalanista de la organització federal, reconcentrant, gràcies a ella, la gran família republicana ibèrica en una aspiració uniforme.

I, finalment, aixeca la consideració internacional de la Democràcia catalana per a quan esdevingui la victòria dels aliats, reivindicant-se així, per l'acció del pensament nacionalista i republicà de Catalunya, l'amor a la raça i a la civilització llatina i la seqüència lliberal de la tradició catalana, que's elements reaccionaris tracten d'interrompre.

IX

Per totes aquestes raons és útil i transcendental la unió dels republicans.

La fragmentació en partits que's gueregen, sempre col·locats als republicans en un nivell d'inferioritat respecte al bloc de dretes, sempre compacte quan se tracta de atuir als republicans. Aquesta fragmentació només pot aprofitar els enemics de la llibertat que són els qui precisament la fomenten; i si alguna vegada les ambicions d'alguns republicans mal aconsellats tenen satisfacció gràcies a la cooperació inconfessable de les dretes, que no oblidin que aquesta traïdoria a l'ensenyament que fereix a la política republicana, és un motiu d'afebliment també pels mateixos

que's gaudeixen de la seva mala acció. La monarquia i els seus governs han viscut fins ara de les divisions republicanes i si l'obra lliberal i democràtica espanyola no s'ha realitzat i el nostre país porta un endarreriment de cinquanta anys al menys respecte les democràcies europees, tot això és degut a la feina destructora i suicida que fins ara han vingut fent els republicans. I el republicanisme, l'amor a la República, és una noble aspiració i un medi aprofitable per realitzar les reformes polítiques, econòmiques i socials que reclama el poble i que no ha sabut

fer la monarquia, o és una fórmula buida, un símbol brillant a la mercè de l'audaç aventurer que'l faci ballar davant la badoqueria de la beocia demagògica.

Per nosaltres la República ha d'ésser la consagració en la realitat política, econòmica i social dels nostres idealismes, del nostre anhel reformista, garantia de llibertat i progrés, i base de treball des de aon els veritables amants del poble puguin exercir l'acció fecunda i disciplinadora de la seva intel·ligència.

RIBERA I ROVIRA

A L'ATENEU BARCELONÈS

Poesía valenciana

En Daniel Martínez Ferrando és dels poetes valencians que coneixem, el de més fina sensibilitat; així com de tots els valencianistes és ell el qui porta la més segura orientació política. Poeta, encarna bellament l'ànima del sur, el matí inèdit i peculiar del seu poble; polític, és un creient de la gran Catalunya, de la més gran Iberia.

Després de passar tres anys i mig a Anglaterra en Martínez Ferrando ha decidit retornar a la seva terra, la nostra germana la dolça i florida València. Abans, però, ha volgut retornar a Barcelona, ciutat que'll estima i admira, per visitar-la i estrenyer ensemple la mà de vells amics entre els quals tenim la fortuna de comptar-nos-hi.

Requerit per nosaltres a donar una lectura de les seves darreres poesies a l'Ateneu Barcelonès, tot seguit fou aquesta organitzada per abans d'ahir, a les 7 del vespre.

En el saló d'actes de l'Ateneu s'hi congregà un públic escullit d'homes de lletres, per escoltar les poesies d'En Martínez Ferrando. Allà hi vegerem, entre altres, els senyors Pin i Soler, Massó i Torrents, Miguel dels S. Oliver, Ramón Miquel i Planas, Ribera i Rovira, Josep Massó Ventós, mossen Llorenç Ribé, López-Picó.

Va començar En Martínez Ferrando amb la següent salutació que a manera d'introduït va escriure per a la sessió que's celebrava:

...

Senyors.

En dies en que l'atenció està tota magnetitzada per la revolució que s'està operant al cor de l'Europa que ha de portar un gran canvi al món, en dies com aquestos en que s'està juant l'existència dels pobles i el dret de vida de les petites nacionalitats; en estos moments en que corre la sang per les valls i és rotja l'aigua dels rius, en dies, pues, com mai conegué l'Historia del món, és d'agrair, que fent una pausa en l'interès dels aconeciments que atrauen les vostres mirades vingau aquí amb l'esperança de sentir una mica de poesia.

El matjor plaer que podria jo tindre és correspondre al vostre desig, però d'assò no estic segur. Estos versos que porte avui, estan fets després de la publicació del meu llibre «La Cançó del Iolat» i amb molta ansietat us demano perdó per la poca correcta manera de llegir-los, que altra cosa no pot ser després de prop de quatre anys de residència a l'Anglaterra sentint parlant una llengua tant distinta de la nostra; en honor a la veritat he de dir també que jo mai he segut un bon llegidor.

Fa ja temps que's desitjau de tornar a la terra s'accentuaren de tal forma que no trobava res que'm distragués i em fera sortir d'un extrany estat d'ànim; tenia verdadera necessitat de sentir i parlar la llengua ben aimada, de conèixer Catalunya; Catalunya que atraia sempre amb vehemència les meues mirades, Catalunya, eixa part de València més viva; i sentia també una irresistible necessitat de vore València, eixa part de Catalunya tant adormida però que sembla escomensar un despertar.

Són tres vegades les que he estat apuntes de vindre aquí i tres vegades són també que hi hagué un obstacle o un altre. Però aquesta vegada com no m'afonassen el barco en que venia els submarins estava segur de que res m'ho impediria.

Imaginen ara, jo que soc una

mica donat a fantasies, com s'hauria format aquesta terra en el meu pensament amb totes aquestes coses; en Catalunya estaven els homes que més ansiava conèixer i era Catalunya així com la font d'aon sortien els ideals per a mi més estimats. Vindre a Barcelona era així com un ensomni que mai volia realitzar-se, aquesta ciutat augmentava en esplendor en el meu pensament, i un dia, al desembarcar en Anvers, se feu per a mi com la morada més bella feta pels homes a la terra. Vetjau:

Era el dia en que la deliciosa ciutat belga celebrava la fetxa dels cinquanta anys d'haver-se declarat lliure la navegació del seu riu, i era a la posta del sol quan el barco avençava per les tranquilles aigües de l'Escalda; Anvers estava enlluernada per reflectes daurats i hi havia per tot arreu banderes onejant als vents; al fer-se més fosc hi hagué com una projecció de llum de la ciutat al cel.

El barco parà i al passar demprés pels carrers d'aquella població encantada, com aquelles de que parlaven els cuentos d'infantesa, encara poguerem vore el pas del rei aclamat pel seu poble.

Absorbit pel marvellós espectacle jo m'havia oblidat del anglès que venia al meu costat i vaig llançar algunes exclamacions d'admiració i entusiasme; llavors vaig sentir la veu d'aquell bon fill de les illes Britàniques que dia:—*I like Barcelona better.*

Sabeu el significat d'aquestes paraules? pues bé, diu que la ciutat desitjada, Barcelona, era millor encara, que li agradava més. Yo no se qué'm va detindre que no'l vaig abraçar!

I avui estic a Barcelona, avui estic a Catalunya i els dies que he estat se poden contar entre els més feliços de ma vida.

I jo vullguera, que Catalunya, acabats aquestos moments de perill per a Espanya tornaras a alçar ben altes les banderes que representen les seves llibertats i allargues els braços per a buscar anglos la terra portuguesa per a preparar els dies gloriosos de la federació ibèrica.

Salut, Catalunya, i perdona'm ara aquest atreviment de vindre aquí amb mes pobres concepcions literàries. Aquesta poesia, que va en primer lloc, està escrita a València i són part d'una col·lecció amb les que jo intentava contribuir a la literatura catalana amb el dialecte i el sentiment de les hortes valencianes en qual idea em va encoratjar aquell gran poeta català, aquell noble i delicat esperit que's digué Joan Maragall!

I les altres, escrites a diferents llocs de l'estranger, no són més que estats d'ànim, escrits per aquesta mala necessitat de fer versos. I bé, ja crec que hem parlat massa, ara escomencem.

Aquestes belles paraules varen ésser ambdues afectuosament, donant tot seguit En Martínez Ferrando lectura d'algunes poesies verament notables. De l'estro del jove poeta valencià en donem mostra publicat un parell de poesies, de les que més fondament ens emocionaren.

CAR CEQUIATGE

No'm parlem... deixeu-me asoles
que'l vostre parlar me munta
quina angúnia, verge mental
Deixeu-me, deixeu-me asoles,
janeuvenel perquè ara
clar vos dic que tots vosaltres
donen pena en esta casa.

No podedu aconfortarme
que's massa gran la desgracia.

Eixa coquia malaïda
s'ha emportat mon fill del ànima
i l'he perdut pera sempre...
no puc adonar-me encara!
lo ben cert es que sens vida
mel haveu portat a casa.

Com voleu que vos atenga
si la raó me s'escapa
y me flueixen les cames,
y m'està cremant el cor
que me sembla encés en flama...?

Deixeu a un home quan plora,
sens remey, una desgracia...!

El meu fill, fill de ma vida!
era l'únic que'm quedava,
no farà tan sol un hora
m'ha besat en esta galta;
era la meua alegria,
era la meua esperança,
a mi me semblava un àngel
un troc de gloria en ma casa.

Malaïda sigues, coquia,
y que rotja portes l'igual!
No entraràs en els meus camps,
pot ser que m'enverinara
el forment que tu regares...
[Tot lo mal sobre tu caigal!
Malaïda l'arbre que mires
y el núvol que de tu naixca,
y tota l'herba que toques
que tota se torne mala,
y que ja may més escoltes
que'l remor de la desgracia...
y que beguen en tu els corbs,
y que't sequen fins l'entranya...
No sé, no sé lo que dig
perquè tinc a troços l'ànima.

Aneu al poble uns o altres,
porteu una capsa blanca...
Eix dones, que se callen,
no vull tanta gent en casa.

Esta arbor que tinc als polses
y en la gola, que m'abrassa...
Porteu aigua... [No'n porteu!
[No vull aigua...! [no vull aigua!

D. MARTINEZ FERRANDO

Un aplaudiment va coronar la lectura
de les poesies d'En Martínez Ferrando,
éssent el seu autor molt felicitat pels assis-
tents a l'acte. A les merescudes felici-
tacions rebudes, que hi junti el nostre
amic la nostra ben cordial.

Demà

El Poble: Catala a França

Crònica per En Clufs Nymà

IDEARI

Avenç

La ciencia va endavant i l'art també. A ve-
gades la ciencia arriba a ser tant forta-
ment creadora de fantasia i d'arbitrarietat
que ja no es ciencia, sinó art. Art perfecte ve a
ser la fotografia submarina que legim sobre
una revista industrial americana en el treball
firmat per un senyor que's diu (perdonem-me
tots) Octavio Mocoos. Art i tragedia i adhi-
epopeia. Llegim, sí.

El capità Williamson inventa l'aparell, poc
complicat. Per mitjà de corbilles que funcionen
a flor d'aigua en una embarcació espresa, la
càmera impermeable, vidrada tot al voltant,
baixa amb els operadors al nivell opati de les
aigües mortes de les grans profunditats. Po-
tents reflectors il·luminen l'espectacle de mara-
velles i fantàstic que n'és humans puguin con-
templar. Llegir la descripció del revelat mist ri
de l'aigua, esgarrija. Els dos fills del capità
Williamson ocupaven la càmera submarina.

Per llargues mesades permanexeren a Nassau,
treballant per l'esplendor dels s: la tropica's en
unes aigües tant cristal·lines que a prodigiosa
fondaria tiraven esplendides fotografies sense
ajuda de cap reflector. Contem que es ven clar
fins a una distancia de 150 a 200 peus; mes
enllà tot se confon en una boira de aigües entre
la qual els mes insuperats colors fulguren de
tort en tort com llampecs de claror.

Feró ara ve la tragedia. Se tracia de filmar
la lluita de un home i un tiburó. Quan s'enze-
vina la presència en la fondaria dels superbs
sectacles, un dels fills Williamson, tot nu, ungut
amb oli de marsepa i amb un llarg collent entre
les dents, se lansa a l'aigua. El germà fa funcio-
nar l'aparell d'interior la càmera vidrada. Ven
home i bestia abraçats, ven el col·l el que s'agi-
ta, ven una ona de sang que taca de roig encés
la guida verdor. El no arriba a endevinar si
es de l'home o de la bestia. Ven la poderosa
ona del tiburó que s'agita entre es cames nues
del ntidador. Després es el cos del germà que
velista, exanim, entre a verdor opa ina de
fondat mari tenyida per la seva sang.

L'AMIC.

Dr. Serrallach VIES VILARIES I BORTON
12, 21 i 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

CANÇONER

SECRET DE DONA
DE
MARCELINA DESBORDES-VALMORE

Voleu saber perquè, Madona,
revéureus no vaig vo'gu'?

Estimol i sé que una dona
de una altra tem el poder...

Es gran vostre exaltat,
per forga s'ha d'ado'.

Té llàgrimes l'inqui dit;
jo no vull: plorar.

En tot lloc on soc present
mon sol amic ca a venir;
visc només de o que ell sent,
en faig tot mon avenir.

Es remembra flama humil
devant del vostre m'ar?

Feu t'mo ar el cor de mi;
no volia tremolar.

Entre aquesta gent rendida
del qual respireu l'encens,
on havia vist ma vida
fugir als vostres accents,

aquell que'm torna poruga
sens vo'gu'ar-se arrenpint
me diria:—Els malestruga?—
Jo no volia mentir.

En l'escolt de les conquestes
si vostre cor s'ha donat,
tr. i i sol en mitg les festes
no s'ha mai esgarriat?

De la hermosa, a 'a fidel
s'estima sense sofrir?

Es mor per un infidel;
jo no volia morir!

PLUJÓS.

La Política

En honor d'un ex-regidor

La Junta de l'Ateneu Obrer Radical
del Poble Nou, ha organitzat pel diu-
menge a dos quarts de nou de la nit
un banquet íntim en honor de l'ex-re-
gidor don Ramón Palau, amb el fi de
testimoniar-li l'afecte d'aquesta entitat i
al mateix temps celebrar el restabliment
del a seva llarga malaltia.

Per tickets al preu de dues pessetes,
dirigir-se a les entitats del districte i al
conserge de l'entitat.

Vida olotina

Ha sortit a Olot el primer nombre
del periódic quinzenal «Vida Olotina», por-
taveu de la Lliga Regionalista.

Corresponem al salut que dirigeix a la
premsa nacionalista catalana i a la ve-
gada li desitjem molts anys de vida, en
bé de l'expansió de la nostra estima-
da llengua catalana.

Condemna

El director del nostre estimat confrare
«El Ideal» de Lleida, senyor Estivill, ha
estat condemnat per un solt publicat en
aquell diari comentant un viatge de les
«filles de Maria» a Montserrat.

No s'explica aquesta condemna tota ve-
gada que el veritable autor d'aquell solt
es presentà al jutjat.

Desitjem al senyor Estivill surti en bé
del contratemps i acompanyem la pena
que ha causat aquesta condemna entre
els nostres amics i correligionaris de
Lleida.

El senyor Villanueva

Ahir al matí arribà de la seva excur-
sió a Palamós l'exministre lliberal senyor
Villanueva, després d'haver visitat en
aquella població varies fàbriques i les
obres del port.

A la nostra ciutat visità les obres del
ferrocarril de Sarrià a Les Planes de Vall-
vidrera i la Barceloneta d'Electricitat.

La Junta directiva de la Cambra de
Comerc i l'obsequiarà un d'aquests dies
amb un banquet, en el que el senyor
Villanueva farà declaracions polítiques
d'actualitat.

Un que plaga el ram

El setmanari integrista «El Norte Ca-
talán», que's publicava a Vich, durant
30 anys seguits, ha plegat el ram.

La causa, segons explica, és una amo-
nestació molt forta que ha rebut de la
Nunciatura per un article publicat el més
passat contra el diari catòlic «El Debate».

El senyor Suarez Inoian

Ahir al matí visità el senyor Suárez In-
dian les obres del port.

Al migdia fou obsequiat pel senyor
Sedó amb un dinar íntim.

A la tarde visità la fàbrica dels se-
nyors Balser, Vendrell, (C. de Sans).

Anant i vinent

Ahir al matí sortí cap a Valencia el
diputat a Cortes don Emili Riu.

De l'U.F.N.R.

En Magl Isorn

El nostre estimat amic, el diputat pro-
vincial electe per Falset-Gandesa don Ma-
gi Isorn arriba aviat a donar les gracies
als seus electors.

Pel seu triomf alcarant l'Isorn té re-
budes moltes felicitacions.

Reunions

Avui a la nit celebraran reunió les
Juntes directives de la Joventut Germinal,
Joventut F. N. R. del districte III i Joventut
Mestre Olaguera.

Post--electorals

Banquet d'homenatge

Com tenim dit, el diumenge al migdia
tindrà lloc en el Restaurant Miramar,
el banquet d'homenatge als diputats elec-
tes pel tercer districte provincial, que ha
organitzat el Comitè de Joventuts Republi-
canes del districte setè.

Són moltes les inscripcions fetes per
lo qual fa augurar un grós èxit.

A més dels senyors Corominas i Le-
rroux han promès la seva assistència mol-
tes altres personalitats d'ambdós partits.

Hermosa idea

Abans d'ahir a la nit varen reunir-se
les comissions del districte V de nostre
Partit, del Partit Radical, per a organit-
zar un acte que fós digne conclusió de
la victòria obtinguda pels republicans en
les passades eleccions de Diputats Pro-
vincials en el tercer districte.

Tenint en compte el malestar de que
desgraciadament n'és víctima la nostra
classe obrera va desistirse de portar
a cap l'acte de que primerament s'havia
parlat i en son lloc, amb sa criteri acor-
daren la celebració d'una funció teatral
que tindrà lloc el proper dimars en el
Teatre Apolo, i quina será dedicada als
tres Diputats Provincials electes, repartit-
se els beneficis de dita funció entre
les famílies necessitades del districte.

També va acordar-se demanar a l'Ajuntament la Banda Municipal quina ha sigut
ja concedida i al ensemple demanar la
cooperació de coneeguts artistes.

Tan simpàtic i lloable acord ha sigut
molt ben rebut entre els correligionaris
d'ambdós partits, essent segur l'èxit de
que és mereixedora tan simpàtica obra.

Donarem més detalls de l'acte.

La zona neutral

Adhesions

La Comissió Consistorial ha re-
but dels Ajuntaments de Catalu-
nya les adhesions següents:

Garrigàs, Tornabous, Dernius,
Vilella Alta i Polinyà.

També han enviat l'adhesió les
entitats següents:

Centre Autonomista Català de
Sant Gervasi, Lliga de Corredors
i Representants de Sant Gervasi,
Gremi de Propietaris i Industrials
de Gracia, Societat «El Artesano»,
Ateneu de Sant Gervasi, Societat
«Nuevo Fomento», Patronat de la
Joventut de Esparraguera, Centre
de Dependents del Comerç i de la
Industria de Tarrassa.

El Municipi

Notes de l'alcaldia

L'Alcalde senyor Boladeres ha remi-
tit una comunicació a la Comissió de Fo-
ment, en la que manifesta que per no exi-
gir, afortunadament, cap alteració les pre-
sents circumstancies sanitàries, considera
que no pot continuar assumint facultats
que l'Ajuntament li conferí, i per ell,
després de dar compte de les disposicions
adoptades referents a la substitució d'aigües
de Moncada, que manà tancar, de con-
formitat amb la Comissió extraconsistorial
designada per l'Ajuntament, per al-
tres aigües en condicions de potabilitat,
i de les mides dictades a fi de completar
el servei de l'limpieta pública, entent acada-
bada sa missió en l'assumpció, i que'l Con-
sistori deu reintegrar-se en les facultats
que per ell li foren delegades.

Així mateix remi'tí una altra comunicació
a la Comissió de Governació en la que dona
l'compte dels serveis organitzats,
d'acord amb l'esmentada Comissió
extraconsistorial, entre els que s'hi trova
la creació d'una brigada eventual d'hi-
giene, a les ordres del Director de l'Ins-
titut d'Hygiene Urbana, amb el con-
sentiment sumistre dels materials i sub-
stències necessaries per a l'especialitat a
que dita brigada eventual es dedica, i la
habilitació per a hospitalitzar malalts
pobres, de l'edifici que's construí per a
tret de colons en la Secció marítima del
Parc així com l'Hospital d'infectiosos de
Casa Antúnez.

Manifesta igualment el senyor Bolade-
res que desaparegudes les circumstancies
que motivaren el que l'Alcaldia s'encarregués
de l'organització dels esmentats ser-
veis sanitaris, dona per acabat el vot
de confiança amb que l'honra la Cor-
poració municipal.

Musicals

ORFEO CATALA

Concerts de Quaresma

Accedint a les moltes demandes rebudes
l'Orfeo Català ha incluí en el programa
del seu segon concert de Quaresma que
tindrà lloc avui dijous a la tarde en el
Palau de la Música Catalana les dues
obres que amb gran èxit estrenà en el
concert del diumenge: el «Cant Ele-
giac», de Beethoven, i el motet de Ra-
massa «Lavoravi».

Operacions de valors

Al comptat, fetes de tres a quatre d'ahir
tarde:

Interior 4 per 100 A, 78'30-45.
Idem B, 78'00.
Idem C, 76'50-55.
Idem D, 72'85-90.
Idem E,
Idem F,
Idem G i H, 78'25.
Amortizab e 5 per 100 A, 96'25-30-15.
Idem B 94'05.
Idem C, 94'00 05.
Idem D,
Idem E,
Idem F, per 100 A i B.
Idem G, per 100 A.
Idem H, B
Idem I, C 83'50.
Idem J, D, 84'25.
Idem K, F 83'55.

Municipi.

Idem 1899.
Idem series, A, B i C, 1906.
Idem 1907, 88'50.
Idem ampliació, 1913, 81'25-81'00.
Idem idem 1912 81'00.
Idem semestre
Idem serie E, 1912 81'00.
Idem id. F, 1912.
Idem Pons Reforma 84'00.
Idem putació:

OBLIGACIONS

Almansa adherides 3 per 100 69'50.
Idem id. 4 per 100, 80'00.
Idem no adherides.
Segovias 8'75.
Nord 4 per 100 (Osca) 81'00.
Idem 4 per 100 (Alfàsser),
Idem prioritat.

Sant Joan 70'25.
França 2 i quart per 100 49'25-49'00.
Alacant 5 per 100 A 101'00.
Idem 4 i mitg per 100 B 92'12.
Idem 4 per cent C,
Idem 4 per cent D 79'75-80'00
Idem 4 i mitg per 100 E.
Orens primitives,
F. C. Secundarias,
Canal Urgell:
Roda a Reus, 47'75.
Tranvies 4 per 100
Idem 5 per 100 95'87.
Lleida a Reus.
Port de Barcelona 1903,
Idem de Melilla
Trasatlàntiques, 5 per 100 95'00.
Idem 4 per 100 78'00.
Càceres a Portugal, 5 per 100
Eléctriques 5 per 100 1912, 86'00
Gas i Electricitat 4 i mitg per 100, E, 89'25.
Energia Eléctrica 91'50.
Tabacs Filipines 97'25.
Andalús 4 i mitg per 100,
As and, 00'00.
Sucre: estamplades 66'00.
ACCIONS:

Nord 65'50-35-40-45.
Alacant 65'85-80.
Orens
Colonial.
Plates 52'50.
Telefons.
Gas i Electricitat 87'00.
Huileria Española.
Banc de Barcelona.
Espanya Industrial 72'00.
Stat. L. A. Sedó.

— Fi de me.

Interior 4 per 100.
Nord 65'50-45-40.
Alacant

CUPONS

EL CANVI

Lliures 24'28
Francs 95'35
Marcs 105'00

Mercats estrangers

ESTACIO ENUTEONICA D'ESpanya A CETTE

PREUS DE PRODUCTES AGRICOLS ESPANYOLS Y AL-
TERES EN LES PLACES DE CETA Y MARSELLA

Olies: els 100 kilograms, Borges, de 120 a 140
francs; Arag, de 135 a 150; Andalusia, de 115
a 135. Tort: de 000 a 000.
Aïdols: de vi, bon gust, de 105 a 110 francs,
hectòlitre; de brisa, de 95 a 100; Nord, de 00 a
00; Nord extrafi, de 100 a 105; d'industria, de 00
a 00; cognac, de 00 a 90.
Sucre: de 90 a 95 francs els 100 kilograms, cris-
tallissims, 85 a 90; en entrepò, de 00 a 00; bords
00 a 00; en brut, blanca, de 50 a 52; ro, de 42
a 44 francs.

Fruttes: peres, de 30 a 50 francs; préssecs, de
00 a 00; ram, de 00 a 00; pomes de 20 a 30; al-
bercoques, de 00 a 00; cireres, de 00 a 00; magra-
nes, de 00 a 00 el mili; llimones, de 00 a 00 el
mili; taronges, de 30 a 35 francs; mandarines, de
30 a 40; monjas, de 000 a 000.
Fruttes seques y liozars: ametlles d'Alacant
de 250 a 300; de Cartagena, de 000 a 000; de
Mallorca, de 000 a 230; amb closca de Tarragona
(mollir) de 000 a 000; de Caragana, de 000 a 105
vellanes de Tarragona, de 000 a 000; amb closca
de 00 a 00; panses de Màlaga, de 90 a 11 francs i
caixa de 00 kilograms; de Dénia, de 00 a 00 francs els
100; prunes seques de 70 a 90; figues, de 35 a
50; pinyons, de 190 a 200; cacauets, de 00 a 00
anís de Màlaga, de 90 a 95; comias de 00 a 00
escayola, de 50 a 65.

Liozars (perats y seques): cerves, de 30 a 32
cafes, alla de 80 a 90; patates, de 11 a 15; noyes
de 00 a 00; llanfes, de 0 a 80; mongies, de 30
a 60; arros, de 40 a 47; pèsols, de 40 a 50; laves,
de 00 a 00; tomàques, de 30 a 60.

Forraiges: herms, de 10'50 a 10'75 francs; aufla
de 10 a 12; palla, de 4'75 a 5'00; garrofes, de 00
a 00; segó, de 12 a 15 els 100 kilograms.

Sucre: els mili, superfi, de 00 a 00 francs i l,
de 00 a 00, ordinari, de 20 a 35.

Faris: safrà, de 000 a 000 francs kilo; pebre
molt, dolç, de 100 a 150 els 100; mares de vi, de
25'30 p. o. el gran de cristallització de 0 a 90
ranc; iàrtres, 70'80 p. o. el gran de cristallit-
zació 1'65.

Vins ESPANYOLS A CETA

Alacant, de 13 a 15 grans, de 00 a 00 francs
hectòlitre; Alacant, de 11 a 12 id. de 00 a 00 id.
id.; Benicarló, de 11 a 12 id. de 000 a 000 id.
Catalunya, de 10 a 12 id.; de 00 a 00. Priorat,
de 11 a 12 id. de 00 a 00; Tarragona (Vendé il), de
12 id. de 00 a 00; Utiel (tipo Arag), de 11 a 1
id. de 00 a 00; Valencia, de 11 a 12 id. de 00 a
00; Valencia, rosat, de 12 id.; de 00 a 00; Vina-
rós, de 11 a 12 id. de 00 a 00; Moscatell (3 a 10
licor), de 15 id. de 00 a 00; Miróla blanca, 9 a
10 (licor), de 12 a 15 id. de 00 a 00; Miróla ro-
ja 9 a 10 (licor), de 12 a 15 id. de 00 a 00; Vi
blanc sec de Valencia, de 11 a 12 id. de 00 a 00
Vi blanc de la Manxa, de 11 a 12 id. de 00 a 00
Vi blanc de Catalunya, de 10 a 12 id. de 00 a 00
de Xeres y Màlaga ordinari y superior, de
80 a 280 francs.

Ceta, 13 de febrer 1915. El director de la Es-
tació, Lluis Artimendi.

EL POBLE CATALA és un diari que
només serveix la causa de la Llibertat
de Catalunya. Llegiu-lo i divulgueu-lo.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Del 22 de Març al 3 d'Abri

Gran venda d'articles que's realitzaran al
PREU UNIC de 2'95 pessetes

L'extraordinaria varietat d'articles que
integrarà aquesta venda excepcional i el
seu valor real, superior al preu a que's
delallen, fan per demés que recomanem a la
nostra nombrosa clientela, la visita d'aquets
Grans Magatzems durant els indicats dies.

SETMANA SANTA

Grans assortits en Armu-
res, Glacés, Pany de
Lyó, Vels, Manteletes,
Rosaris, Devocionaris, etc.; etc.

Canvi de propietari

GRAN MÜNCHEN BAR

adquirit per En Miquel Llambés ex-dependent del
Petit Pelayo, reformant-lo degudament

AVUI DIJOUS REOBERTURA

Ronda de Sant Antoni, 84
(Xanfrà Riera Alta i Princip de Viana, 27)

ES NECESSITEN obrers filadors i nuadors per a ordi
a Toulouse (França).

Dr. CAMPS Vies Urinàries (bufeta, pròstata, roayó, etc.).—Ronda de la
Universitat, número 14, principal.—De 3 a 5.

EL BARATO

GRANS MAGATZEMS

Articles negres

Grandiós assortit en Sedes, Llaner
Manteletes, Pollites, Vels,
Tuls i demés genres per a

SETMANA SANTA

Preus extraordinariament baratos
Els anuncis de EL BARATO diuen la veritat

CASA RODO

FUNDADA EN 1848

Fontanella, 14, abans Rambla dels Estadis, 6

Grans i Luxosos Magatz

CICLES
SANROMA
Els més sòlids
i lleugers

Telèfon 1445
Baimes 62
BARCELONA

MOTOS SUN.

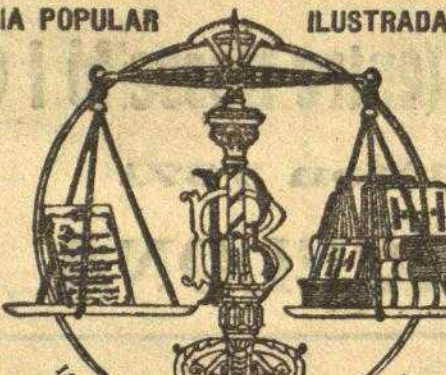

Almanaque Bailly-Baillière

ENCICLOPEDIA POPULAR ILUSTRADA PARA 1915

EN RÚSTICA
1,50 pts.

REGALO DE
1.000 déimos de
la lotería de Julio
de 1915, cuyos pre-
mios pueden im-
portar 345.980
pesetas

IGUAL PESO CON MENOS VOLUMEN

ENCUADERNADO
2 pesetas.

PARTICIPACIÓN
en el núm. 10.114
de la Lotería de
Navidad, pudiendo
corresponder hasta
100 ptas. a cada
Almanaque.

Un tomo de cerca de **500 páginas.** = **1.000** grabados en negro y color.
En Provincias, 0,50 más para gastos de franqueo y certificado.

LINIA PINILLOS

Servei ràpid i de gran luxe al Brasil-Plata
Travessera en 15 dies

A Santos, Montevideo i Buenos Aires

sortirà de Barcelona el dia 3 de Abril el vapor BARCELONA
Admetent càrrega i passatgers per a dits ports i càrrega amb trasbord per a
Rosari de Santa Fé, Asunción i ports de la Patagonia

Servei ràpid i directe p r
ova York, Nova Orleans i Galveston
Admeten càrrega per a dits ports.

CADIZ, 20 Març.—*Puerto Rico, Santiago de Cuba i Havana,*

CATALINA, 5 de Abril.—*Puerto Rico, Mayaguez, Ponce, Guan-*
tánamo, Santiago de Cuba, Manzanillo, i Havana

Admeten además viajeros i pasajeros con las Palomas, Teneife, Santa Cruz de la Palma, Nova Orleans i Galveston i Arrega a consecuencia: directe por a Sagia, Caibarien, Nuevitas, Puerto Padre, Gibara i Batabanó mtraboiat a la Havana i por a Banes-Nipe, Guantánamo, Manzanillo i Baracoa amb trasiadó a Santa Cruz de Cuba.

La Arrega es reb al servicio de la Compañía (moli de los Baleares).

Presenten equisera ser tregos magníficos por de gran lujo i de preferencia. El primer viaje de ida i vuelta es coberto. Camareros de lujo i de preferencia. El pasaje de tercera i alojia en amples departamentos. Enluminat electrico. Telégraf Marconi.

Comisariats: Rómulo Bosch i Alsina, Passéig d'Isabell II, 13, 1er príden.

FRANÇA AMADO : llibreter .
: i editor :
Obres de Dret, Ciència, Literatura:
— Art, etc., etc. —
COIMBRA (Portugal)

DINER en 2.ª hipoteca, us de fruits, pa
indivisiu / sobre genets, planes
caruatges tota garantia que convingui. Ram
bla Santa Mònica, 4, on treball.

DINER on 1.ª hipoteca i sobre valor derivat per tot arribar, on les tres propietaris, industrials i comerciants desde 1912 per 192 al mes.

SENYORA S'ofereix per calxera, la
quillera, o altre emple-
anàleg, Refe encies inmillorables. Dirigir-se
an aquesta Administració.

TERRENOS Per vendre. Hi han 80 mil pams edificables viables, a les Corts, Gràcia, Sant Martí i A. sample. Raó: D. Josep Quiroga, Salmerón núm. 15. — Barcelona.

Librería Chardron de Lelo
e Irmao
Rua das Carmelitas, 144

PORTO [Portugal]

: Casa editora de los obres de :
Eça de Queiroz, Camilo,
Fialho, Teophilo Braga,
Guerra Junqueiro, Bruno
Bazilio Telles, etc.

S'envia el catàleg gratis
a qui el sol·liciti

ESQUELES MORTUORIES

SE N' ADMETEN AN AQUESTA IMPREMTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

LA MATINADA

**MAQUINA
D'ESCRIURE**

"The Chicago."

Propia per a despatx
15 pessetes mensual
i una petita entrega
l'acte.

24 mesos de plaç. Al
comptat gran rebalta.

**ANTONI ALTISENT
BARCELONA**

Portaferrissa, 22 pral.
Apartat 287

LA MUJER EN SU CASA

REVISTA MENSUAL DE

LABORES

ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS

ES ÚNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1905.

PÍDANSE PROSPECTOS

A LA CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIÈRE

Núñez de Balboa, núm. 21.—MADRID

COLLECCION POPULAR ILUSTRADA

UNA FAMILIA FELIS

I a mare està contenta, perquè cada vuit dies un periòdic de modes que li dona patrons tallats i **regals mensuals** molt valuosos; la noia està joirosa, perquè a demés del periòdic de modes reb també setmanalment una entrega de novel·la fina, interessant i moral. Y el pare i el fill estan satisfets, perquè cada vuit dies reben un quadern de Diccionari il·lustrat i altre d'una magnífica Història d'Espanya.

Doncs tot això, o s'a el rebre **quatre quaderns setmanals** (Diccionari, Història, periòdic de modes y Novel·la), amb dret als regals mensuals, li costa a la família **dos rals al mes**, en les condicions que li direm si omplena vostè l'adjunt cupó y l'envia francat amb un quart de centim a la

Societat General de Publicacions
Diputació, núm. 211. — BARCELONA

Al rebre el cupó, la carta o la tarjeta postal que pugui vostè enviar-nos, li remeterem una **mostra de franc** de nostres publicacions. Vostè les veu. Si li agraden, s'hi suscriu. Y si no, tant amics.

Sr. Administrador de la Societat General de Publicacions

Servir-vos pugué remetre-m'una mostra gratuïta de les seves publicacions setmanals **El Hogar y la Moda**, Novènim Diccionari Enciclopèdic il·lustrat, Història General d'Espanya, y Novel·la, que donen vostre per dos rals al mes.

(Nom de l'interessat)

Residents _____ provincia _____

Agendas Bailly-Baillière para 1915													
Agenda de Butele CONTIENE Diario en blanco para anotaciones de ingresos y gastos, con importantes datos, muy necesarios en oficinas de Banca, Comercio, particulares, etc. Cuatro ediciones económicas. Madrid: 1, 1,50, 2 y 3 pesetas. Provincias, 0,50 más. Cuatro ediciones completas. Madrid: 2, 2,50, 3 y 4 pesetas. Provincias, 0,50 más	MEMORANDUM DE LA Cuenta diaria CONTIENE Secciones especiales para anotar viajes; señas útiles; gastos é ingresos diarios, y cuanto se necesita para llevar ordenados y a su tiempo a que se olviden los múltiples asuntos en que se desarrolla la vida moderna. PRECIOS Madrid: 2,50 y 3 pesetas. Provincias, 0,50 más	Agenda Cultivaria LIBRO DE LA CUENPA que contiene 365 minutos y más de 700 recetas. Explicadas de los gastos en los menús diarios.— Agenda para anotar al día los gastos de cocina. PRECIOS En Madrid, 2 pesetas. En Provincias, 0,50 más.	Agenda de Bolsillo PARA uso de Particulares. Precioso libro de notas, dividido por días, con interesantes datos sobre Correos, Telégrafos, Telefonos, tranvías, carruajes, etc. Encuadernado en tela, con bolsillo interior y porta lapiz. PRECIOS EN MADRID <table border="0"> <tr> <td>De dos días en plana.....</td> <td>1,50 pta.</td> </tr> <tr> <td>0 o en cartita piel.....</td> <td>3,00 ..</td> </tr> <tr> <td>De un día en plana.....</td> <td>2,00 ..</td> </tr> <tr> <td>0 en cartita piel.....</td> <td>2,50 ..</td> </tr> <tr> <td>Provincias, 0,50 más</td> <td></td> </tr> </table>	De dos días en plana.....	1,50 pta.	0 o en cartita piel.....	3,00 ..	De un día en plana.....	2,00 ..	0 en cartita piel.....	2,50 ..	Provincias, 0,50 más	
De dos días en plana.....	1,50 pta.												
0 o en cartita piel.....	3,00 ..												
De un día en plana.....	2,00 ..												
0 en cartita piel.....	2,50 ..												
Provincias, 0,50 más													
★													
AGENDA médico-ginecóloga de bolsillo ó Memorandum terapéutico, Farmaciario y dietario de visita. CONTIENE Diario en blanco para las anotaciones particulares.— Hojas para los tratados del púls y la temperatura.— Memorandum de terapéutica médica-ginecología y obstétrica.— Farmaciario—Venenos y contravenenos.— Señas útiles (síntomas, farmacos y vacinaciones, etc.) PRECIOS Madrid..... 2,50 pta 0 en cartita piel..... 5,00 .. Provincias, 0,50 más													
★													
CARNET ó AGENDA PERPETUA de bolsillo PARA ANOTACIONES PRECIOS Una pta. en tela y 1,50 en piel, cortes dorados.													
★													
Pedidos: CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIÈRE, Núñez de Balboa, 21, y Plaza de Santa Ana, 11.— MADRID Y en todas las Librerías, Papelerías y Objetos de Escritorio.													

SALUD

Francia y Balleza, por maestro de la Gimnasia Sueca. Ptas. 150. Pídale en todas las librerías.

TORRE

Alto y fuerte como una torre, así conserva un layendo «Teoría y práctica de Gimnasia Respiratoria» Sociedad General de Publicaciones. B.

Biblioteca

Si internan se abiene con las que publica Sociedad General de Publicaciones. Sección VII. arcelona. No 3092.

ASÍ

Decaimiento

No se padece leyendo «La Hoja Popular», que da novelas completas, por los autores, por los

oro fino

Pida en todos los libros los tomos de la Biblioteca «Oro fino», que por 8 octims., da obras completas de J. Górriz, Pío Larrubia, Zamora Trigo, etc.

Hipoteca

La mejor colocación de su dinero la suscribiere a «El Hogar y la Moda», que muestra a la Sociedad General de Publicaciones. Sección VII. Barcelona.

ASÍ

OCIA

En tiene al as suscriba Colección Popular Ilustrada. Pídale muestras a la Sociedad General de Publicaciones. Diputación, VII.

GRATIS

Se mandan muestras de «Revista de Educación» Sociedad General de Publicaciones. Barcelona.

MERITORIO

En el trabajo de la Sociedad General de Publicaciones divulgando las obras maestras de la Literatura Española. Pídale en todas las librerías. Pídale en los kioscos.

ASÍ

SE VENDE

como pan bendito, LAS FRONJAS. — CANTOS SOMBRÍOS, por el exquisito poeta Román de Saavedra. Librerías y Sociedad General de Publicaciones.

Tres años

EN ALEMANIA. MEMORIAS DE UN RENOVADOR, por el Dr. Agustín Murán y Valcárcel. Sociedad General de Publicaciones. B.

MAESTROS

Tendrá el deber de leer la «Revista de Educación», que muestra las obras más completas, revistas por la Sociedad General de Publicaciones. Diputación, VII. Barcelona.

ASÍ

De

Obras y das apra. aprende Sociedad Publica. lona. Diput. Mediante el de un real est. dar remite las tadas por correo de acomoda. de cada uno.

gratis de

«El Hogar y la Moda» gratis de los suscritores. Sección VII. Barcelona. Diputación, VII.

usted

«Los regalos» Suscriba, se, pues, al periódico titulado «El Hogar y la Moda» Barcelona. Diputación, VII.

ASÍ

PROTECTOR

Se le da el título de Protector de la Sociedad General de Publicaciones. Sección VII. Barcelona. No 3092.

PROTECTOR

Se le da el título de Protector de la Sociedad General de Publicaciones. Sección VII. Barcelona. No 3092.

PROTECTOR

Se le da el título de Protector de la Sociedad General de Publicaciones. Sección VII. Barcelona. No 3092.

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb letxa 8 del passat juliol, el nou règim municipal relacionat amb es serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la concessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert a seva Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fàbrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE 1. ^o SUCURSAL, SANTA BÀRBARA, 13	TELEFON 1895	DISTRICTE 5. ^o SU URSAL, SANT PAU, 72	TELEFON 1917	DISTRICTE 8. ^o ESTAFETA, SARAGOÇA, 119 BIS	TELEFON 7809
" 1. ^o ESTAFETA, WAD-RAS, 236.	" 8238	" 6. ^o " ARIBAU, 17	" 2490	" 9. ^o SUCURSAL, SANT ANDREU, 201	" 8265
2. ^o SUCURSAL, ALTA SANT PERE, 78	" 1767	" 7. ^o " CAN NGÈ PISERNAT	" 6104	" 9. ^o ESTAFETA, MAJOR, 27 (HORTA)	" 8099
3. ^o " PALLA, 8	" 949	" 7. ^o ESTAFETA, BLAY, 56	3400	" 10. ^o SUCURSAL, CLOT, 59	" 8234
4. ^o " LAURIA, 49	" 2643	" 8. ^o SUCURSAL, TORRENT DE L'OLLA, 133	7757		

En tots els prerelacionats locals, serà el servei permanent tenint de dirigir-se a qualsevol d'ells, sigui personal o telefònicament els avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.

Al mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirigeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc la implantació i desenrotllol del nou règim municipal establert, així serà deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiència. — NOTA: 1.ª Tot ciutadà de tret mitjansan: certificat de pobresa estés pel senyor alcalde de barri, a un enterrament dels anomenats Beneficència Municipal, completament de franc.—2.ª Així mateix pot optar per un enterrament dels anomenats econòmics, compost de ataud blanc o negre, coche fúnebre, despatxos parroquia, jutjat, verificació i una berlina de quatre asientos de acompanyament, per la quantitat total de 20 pessetes c/s pàrvuls i 25 pessetes els adults.